

Beste leden van de vaste Kamercommissie van VWS,

Als input voor uw commissievergadering Eerstelijnszorg op 7 november 2024 brengt Ergotherapie Nederland, de beroepsvereniging van ruim 6.000 ergotherapeuten in Nederland, graag het volgende onder uw aandacht. Concreet geven wij u mogelijke vragen mee voor de bewindspersoon.

Voor een toelichting of – als u meer wilt weten over deze betekenisvolle beroepsgroep – een gesprek, kunt u contact opnemen met

Marijke Verbeek, directeur-bestuurder, mverbeek@ergotherapie.nl of 06 466 415 42

Ergotherapie is belangrijk in de eerstelijnszorg

Ergotherapie vormt als een van de paramedische disciplines een belangrijke schakel in de eerstelijnszorg. Ergotherapeuten zorgen ervoor dat burgers/patiënten langer thuis blijven wonen, meedoen in het onderwijs en de samenleving en weer aan het werk gaan. De beroepsgroep vormt een belangrijk spil tussen nuldelijn, sociaal domein en tweedelijns. Wij herkennen ons daarom heel goed in de visie van het Integraal Zorgakkoord en de visie Eerstelijnszorg 2030.

De kracht van de ergotherapeut is dat wij patiënten trainen, coachen en (psycho)educatie geven, individueel en in groepen, waardoor activiteiten weer mogelijk worden. Bijvoorbeeld bij patiënten met post-COVID hebben wij aantoonbaar een belangrijke en gewaardeerde rol gehad in het herstelproces en het leren omgaan met (blijvende) klachten¹.

Ergotherapeuten werken veel samen met (para)medische disciplines uit alle sectoren (Wmo, ziekenhuis, revalidatie, vvt, ghz en ggz). Zie de bijlage voor een toelichting 'Dit is ergotherapie'.

Knelpunten in arbeidsmarkt en tariefstelling

De arbeidsmarktperspectieven voor ergotherapeuten in de eerstelijns zijn helaas niet goed. We zien dat door de schrale tarieven die verzekeraars in hun digitale contractering aanbieden (onder de door Gupta berekende prijs²) steeds meer eerstelijns ergotherapeuten de zekerheid (moeten) zoeken van een hoger loon waar wel een cao geldt en een pensioenvoorziening is; zij vertrekken naar een functie in de tweedelijnszorg of kiezen voor een vak buiten de zorg. Daardoor ontstaan voor de patiënt in de eerstelijns wachttijden en zijn er wijken/dorpen waar geen ergotherapie beschikbaar is. **De zorgplicht is in het geding.** Ook de doorverwijzing vanuit de tweedelijns naar de eerstelijns stukt hierdoor. En soms leidt het tot verwijzing van een patiënt naar de tweedelijns, waar die met tijdige inzet van een ergotherapeut voorkomen had kunnen worden. **De beweging naar de eerstelijns stukt.**

¹ Erasmus MC / C Support; Long COVID onderzoek: 2023, [Samenvatting eerste resultaten jaar 2](#), pagina 7;

² Het kostenonderzoek paramedische zorg (uitgevoerd door Gupta Strategists) volgde uit de *Bestuurlijke afspraken paramedische zorg 2019-2022, Kamerstukken II 2018/19, 33 578, nr. 67*

In de verzamelbrief Eerstelijnszorg³ van 25 oktober 2024 wordt door het ministerie van VWS een marktonderzoek aangekondigd voor paramedische zorg. *“De inzet is dat het marktonderzoek in het najaar van 2025 bruikbare handvatten oplevert om de paramedische zorg in de eerste lijn verder te versterken.”*

Wij ondersteunen een marktonderzoek zoals VWS dat voorstelt, maar gezien de grote urgentie moeten de uitkomsten in de inkoop 2026 al zijn effect hebben. Dit moet dan voor 1 april 2025 gereed zijn.

➔ *Kan de bewindspersoon het marktonderzoek versnellen zodat de uitkomsten door zorgverzekeraars worden meegenomen in het inkoopbeleid en contractering 2026?*

Financiering van de samenwerking in de regio

In de visie Eerstelijnszorg⁴ wordt het belang van regionale samenwerking in de eerstelijnszorg onderschreven. Mono- en multidisciplinaire samenwerking wordt ondersteund door het Programma Versterking organisatie eerstelijnszorg⁵ van ZonMw. Het is fijn dat deze impuls er is, maar het is niet voldoende. Ergotherapeuten hebben geen stafmedewerkers of bestuurders die dit voor hen organiseren, zij doen dit zelf in eigen tijd en op eigen kosten. Dit is niet vol te houden zonder juiste financiering en ondersteuning. In theorie wordt in financiering van de mono- en paramedische samenwerking voorzien in 2027 door de Regionale Eerstelijns Samenwerkingsverbanden (RESV's). Echter, zonder expliciete afspraken daarover komen samenwerkingsmiddelen niet bij de paramedici terecht.

➔ *Steunt de bewindspersoon het belang van de ergotherapie en de andere paramedische disciplines in de eerstelijnszorg en is zij bereid afspraken te maken om hun mono- en multidisciplinaire samenwerking structureel te financieren?*

Met vriendelijke groet,

Marijke Verbeek
Directeur-bestuurder Ergotherapie Nederland

Bijlage Dit is ergotherapie

³ Verzamelbrief eerstelijnszorg, 25 oktober 2024, 33578-121

⁴ Visie eerstelijnszorg 2030 | 26-01-2024

⁵ <https://www.zonmw.nl/nl/programma/versterking-organisatie-eerstelijnszorg>

BIJLAGE

Dit is ergotherapie

Ergotherapie is persoonsgericht en draagt bij aan het mogelijk maken van de dagelijkse activiteiten van mensen in de eigen omgeving. Ergotherapie is gericht op participatie, gezondheid en welbevinden van mensen die een beperking ervaren. Het doel van ergotherapie is dat mensen de voor hen belangrijke activiteiten in en met hun omgeving (weer) kunnen uitvoeren en hier tevreden over zijn. Op basis van gezamenlijke besluitvorming ondersteunt de ergotherapeut de keuzes van de persoon. Ergotherapeutische interventie (en preventie) is gericht op:

- het benutten of vergroten van de mogelijkheden in het uitvoeren van activiteiten;
- het aanpassen of gebruikmaken van de omgeving.

De behandeling

De behandeling kan bestaan uit:

- Training
- Advisering
- Coaching
- Begeleiding van de naaste(n)
- Educatie geven
- Begeleiding bij arbeid
- Groepsinterventie door middel van training, educatie of advies
- Begeleiding van een groep mensen in een organisatie
- Ondersteuning van een groep mensen in een wijk

Waar werkt een ergotherapeut

Ergotherapeuten werken onder andere in:

- eerstelijns ergotherapiepraktijken
- ziekenhuizen
- verpleeghuizen
- revalidatiecentra
- psychiatrische instellingen
- gehandicaptenzorg
- re-integratie instellingen
- scholen

Meer weten?

- [Filmpjes over ergotherapie](#)
- [Beroepsprofiel ergotherapie](#)
- [Kennisagenda ergotherapie](#)
- Bezoek <https://ergotherapie.nl/> of neem contact op via en@ergotherapie.nl